

ЩО ТАКЕ НАСИЛЬСТВО?

Всесвітня організація охорони здоров'я (**ВООЗ**) визначає насильство як **навмисне застосування фізичної сили або влади, здійснене або у формі погрози, спрямоване на себе чи іншу особу чи групу осіб, яке спричиняє або з великою ймовірністю може спричинити тілесні ушкодження, психологічну травму, смерть, відхилення у розвитку або депривацію.**

Відомий польський психолог, що ретельно досліджував проблему насильства в сім'ї, Єжі Меллібруда виділив **4 ознаки насильства:**

- насильство завжди здійснюється за попереднього наміру;
- суть насильства полягає у **порушенні прав і свобод** конкретної людини;
- насильство є таким порушенням прав і свобод людини, що **унеможлиблює її самозахист;**
- насильство в умовах відсутності самозахисту **призводить до реальної шкоди, тобто фізичної та психічної травми.**

Насильство відрізняється від інших дій тим, що **його чинять навмисно.** Тілесні пошкодження або психологічна травма, отримані внаслідок випадкового падіння, дорожньо-транспортної пригоди, не є насильством.

Насильницькими також вважають дії, в яких застосовують **не фізичну силу, а владу над людиною,** тобто погрози, примус, шантаж і залякування. Якщо особа, яка має Владу над іншою особою, **проявляє до неї зневагу, відмовляє в турботі та допомозі,** такі дії також вважають насильством.

ВИДИ І ФОРМИ НАСИЛЬСТВА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Насильство в закладі освіти – це сплановані або спонтанні агресивні дії, що відбуваються на його території або в його приміщеннях під час занять, перерв, на шляху до нього і назад, а також на заходах, які проводить заклад в іншому місці.

Суб'єктами і об'єктами насильства у закладі освіти можуть бути педагоги, інші працівники, діти та їхні батьки. Представник будь-якої з названих груп **може бути ініціатором насильницьких дій, постраждалою стороною або свідком.**

Серед насильства, що відбувається в закладах освіти, окреме місце посідають **тілесні покарання,** які вчителі застосовують до учнів.

Для позначення форми насильства, що здійснюється у віртуальному просторі, застосовують термін **«кібербулінг».**

Відповідно до домінуючої у багатьох випадках насильства гендерної складової, вирізняють **гендерне насильство.**

За проявом виокремлюють одноразові насильницькі дії і систематичне, регулярно повторюване насильство – **БУЛІНГ (цькування)**

БУЛІНГ...ЩО ЦЕ ТАКЕ?

Булінг — це агресивна та вкрай неприємна поведінка однієї дитини або групи дітей по відношенню до іншої дитини, що супроводжується постійним фізичним і психологічним тиском. Дитину систематично дражнять образливим для неї чином, навмисно не приймають у колектив, залякують, шантажують або навіть б'ють.

Які ознаки булінгу?

Типовими ознаками булінгу є:

- **систематичність** (*повторюваність*) діяння;
- наявність сторін – **кривдник** (*булер*), **потерпілий** (*жертва булінгу*), **спостерігачі**;
- **наслідки** у вигляді психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страху, тривоги, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Які є види булінгу ?

Людину, яку вибрали жертвою, намагаються принизити, залякати, ізолювати від інших різними способами. Найпоширенішими видами булінгу є:

Як відрізнити звичайний конфлікт від булінгу?

Варто пам'ятати, що **не кожен конфлікт є булінгом**.

Цькування - це **тривалі, повторювані дії**, а одинична сутичка між учасниками таким не може вважатися. *Наприклад, якщо друзі посварилися та побилися чи діти разом весело штовхалися, але одна із них впала і забилася - це не вважається булінгом.*

Проте, якщо однолітки на чолі з булером регулярно насміхаються, принижують або ховають та кидають речі дитини, штовхають, та не вперше нецензурно обзивають та б'ють, викладають в соцмережі непристойні чи відфотошоплені знімки дитини – **потрібно негайно діяти!**